

CVEČJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti

vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

VSEBINA 2. ZVEZKA.

Mesec oktober. Premišljevanja o življenju sv. Frančiška.

Šestindvajseti dan. Sv. Frančiška velika pobožnost do presv. Re-

šnjega Telesa 33.

Kristus, Kralj miru 38.

Podoba Bogu posvečene zlasti redovne osebe

II. pogl. Opravila pobožne zlasti redovne osebe 44.

Potreba in koristi pobožnih družb. 50.

Nekaj čertic sè slovenskega misijona na Nemškem 56.

Pomoč Matere božje Tersaške 60.

Drobtinice. Kako se moramo zadržati pri obiskovanju bolnikov. 62.

Nekoliko spodbudljivih izrekov 63.

Priporočilo v molitev 63.

Zahvala za vslišano molitev 64.

Cerkev Matere Milosti v Mariboru 64.

Kratki odpisi 64.

V GORICI
Hilarijanska tiskarna
1902.

Knjižne novosti.

Vodilo tretjega reda sv. Frančiška. Novo mesto. Založil III. red. 1902. — Cena 10 vinarjev; dobiti v samostanu v Novem mestu. — Obsega tudi odpustke po poslednji vredbi, torej popravek potreben tudi najnovejšim tretjerednim molitvenikom.

Porcijunkula. Spisal P. Alfons Furlan, mašnik frančiškanskega reda. V Novem mestu. Založil tretji red. 1902. — Cena 10 vinarjev; dobiti v samostanu v Novem mestu. —

O pouku slovenskega jezika. Njega dosedanje smeri in bodoča naloga. Spisal dr. Fr. Ilešič, c. kr. profesor. (Dalje).

V I. (pogl.): „Pisanje in branje“ našteva dr. Ilešič jako nadrobno naše razne abecednike, od Trubarjevega do najnovejšega. Ali je Žnidarčičevo „Abecednico s podobami“ (v Celovci 1873) hote ali ne hote prezerl, ne morem vedeti. Mislim pa, da bi bila knjižica zaslužila, da se v pregledu slovenskih abecednikov vsaj na kratko omeni, s priznanjem njene posebne izvirnosti, če se ji tudi ne more prisoditi praktična rabljivost. Saj pač na to pisatelj sam skoraj da ni resno mislil, ker pravi berž v začetku svojega predgovora, da „ima „Abecednica“ dva namena: 1. dodati slovenski abecedi nekaj novih, potrebnih pismen; 2. pokazati naj krajšo in naj boljšo učno pot, po kateri se čitati in četiti nauči“. Knjižica bi bila potemtakem bolj za jezikoslovce in učitelje, kaker pa za otroke, ki se imajo še le brati učiti in sicer brati slovenščino, kaker se v resnici tiska v knjigah, ne pa kaker bi si to želel kak učenjak.

Akoravno torej Žnidarčičeva knjižica ni imela, kaker je videti, vspeha ali vpliva, vendar je za nas karakteristična in ob enem dokaz, da je tudi mej nami kedo že imel neke samostojne misli o metodi začetnega poučevanja. S tem seveda ne bodi rečenò, da bi se smelò resno vgovarjati Ilešiču, ko piše na str. 22, „da na tem polju nismo storili nič samostalnega“; in jaz tudi nekoliko rad priterdim gosp. profesorju, da nam zato „ni treba biti žal“, ker se z učenimi teorijami lehka stvar le po nepotrebnem obtežuje.

Ali ko se je „pò vzoru in napredku evropskega zapada“ (prav za prav le po nemškem vzoru in napredku) „razvijala tudi pri nas metoda branja in pisanja“, menim, da bi bili vendar morali nekoliko bolj vpoštevati posebnosti naše slovenščine in nekoliko bolje vravnati tujo metodo po zahtevah domačega jezika. Jaz bi bil tudi v resnici mislil, da bi moralo biti v mnogih letnikih „Učiteljskega Tovariša“ in „Popotnika“ vsaj nekaj takih spisov. Ali ker jih dr. Ilešič nič ne omenja, moram zdaj misliti, da jih ni. In to bi vtegnilo biti obžalovanja vredno, tolikanj bolj, ker so nasledki slepega posnemanja nemške metode naši slovenščini v škodo.

Vsak jezik ima svoje posebne težave, kaker v drugih rečeh, tako posebno v glasovih in njih raznih zvezah. Jaz nočem tajiti prednosti „glaskujoče“ metode pred staro „čerkujočo“; ali slabih nasledkov za našo slovenščino ta ni imela, pač pa jih ima ona. Če je po stari metodi res kakaj kak otrok, ki se še ni bil izučil zlogovati, bral, kaker piše Žnidarčič, s e k i r a: „esekaiera“, u d i c e r o z n e i c e r a“ itd., je bila to le slabost vbožnega začetnika;

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XX. tečaj.

— ❧ V Gorici 1902 ❧ —

2. zvezek

Mesec oktober.

Premišljevanja o življenju sv. Frančiška.

(Posnel iz laškega „Il mese consacrato al serafico Patriarca
S. Francesco, del P. Candido Mariotti“ p. C. L.)

Šestindvajseti dan.

Sv. Frančiška pobožnost do presvetega Rešnjega Telesa.

1.

Skrivnost presvetega Rešnjega Telesa je največi dokaz neizmerne ljubezni Jezusa Kristusa do človeškega rodu. Kaj nam Jezus daje v tej skrivnosti vsih skrivnosti? Daje nam samega sebe, to je svoje telo, svojo kri, svojo dušo in svoje božanstvo; daje se nam, kaker je resničen in živ v nebesih. Si li moremo veči, dragoceniši dar misliti, ki bi nam ga dati mogel? In kedaj nam je ta dragoceni dar zapustil? Na večer pred svojo smertjo, kaker piše sveti apostelj Janez, preden se je ločil s tega sveta in se je zopet vernil k svojemu očetu. Nehvaležni človeški rod se je pripravljaj, kako bi svojega odrešenika vmoril, Jezus pa se je pripravljaj zapustiti nehvaležnemu človeštvu največi zaklad, kakeršen se

komaj misliti da. In na kak način nam je samega sebe zapustil? Pod podobo jedi in pijače. „Moje meso, pravi, je resnično jed, in moja kri je resnično pijača“. O moj Bog! pravi sv. Krizostom, kje je pastir, ki bi svoje ovce nasitil sè svojim lastnim mesom? To pa je storil Jezus Kristus; on se z nami sklene, z nami zedini in nam vtelesi“. Gdo nam pa deli to nebeško jed? kje na svetu jo moremo najti? kaj moramo za to jed plačati? O, ni nam treba velikih skerbi imeti, kajti vsaki posvečen mašnik nam more to jed pripraviti in ž njo naši želji vstreči; najti jo moremo v vsaki še tako majhni in vbožni cerkvi in ni nam treba drugega, kaker da s čisto vestjo in živo vero pristopimo k pripravljeni angeljski mizi. Kaj pa je Jezusa nagnilo, da nam je ta neprecenljivi zaklad zapustil? To, da bi naša duša v njem imela svojo hrano in bi večno živela. „Gdor jê moje meso, pravi Jezus, in pije mojo kri, bo imel večno življenje in zbudil ga bom na poslednji dan“! Ali ni torej presveto Rešnje Telo znak največje, nezapopadljive ljubezni Jezusove do nas, s katero nas je do konca ljubil? Prav je imel sv. Avguštin, ko je takole pisal: „Bog je neskončno moder, pa nam ni vedel več dati, kaker samega sebe; on je najbogatejši, pa nam ni imel boljšega dati; on je vsegamogočen, pa nam ni mogel kaj več zapustiti“.

2.

Se je li čuditi, da je sv. Frančišek ves gorel od pobožnosti in ljubezni do skrivnostnega zakramenta presvetega Rešnjega Telesa, do presvete Jezusove Rešnje kervi? Keder je to delo Jezusove neizmerne ljubezni in neskončne dobrote živo premišljeval, je bil ves razven sebe. Prav pogostokrat je pristopil k sv. obhajilu in to s toliko pobožnostjo in gorečnostjo, da so se okolu stoječi kar čuditi morali. Po svetem obhajilu se je navadno zameknil in je bil poln nepopisljive sladkosti, katero je okušal pri vživanju mesa neomadežanega jagnjeta. Keder je bil pri sveti maši je mej povzdigovanjem

tako le zdihoval: „O nebeški oče, moj gospod in moj Bog. Ozri se na nebeški obraz tvojega Kristusa; usmili se mene in vsih drugih grešnikov, za katere je tvoj najsvetejši sin umreti hotel, in je hotel nam v odrešenje in tolažbo mej nami ostati v najsvetejšem zakramentu. Ž njim in svetim Duhom en sam Bog živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen“. V svojih pridigah in govorih, kaker tudi v svojih pismih, katerih je neketera vsim vernim pisal, ni nigdar opustil opominjevanja, da naj verniki zè vso pobožnostjo časte Najsvetejše, da naj bodo z največjo spoštljivostjo pri daritvi sv. maše, da naj prav pogostokrat pristopijo k svetemu obhajilu ter se zè vso skerbjo za to pripravljajo in vredno sprejmejo nebeško jed. Ta njegova pobožnost do najsvetejšega zakramenta je bila tudi vzrok, da je vse mašnike tako globoko spoštoval, da je bil skerban za čistost in spodobnost svetih cerkva, svetih posod in drugih svetih stvari. Akoravno ni bil izurjen bogoslovec, je vendar to versko skrivnost tako temeljito in učeno branil zoper napadnike, da so ti osramočeni obmolknili. Največa priča njegove pobožnosti do presvetega Rešnjega Telesa je pa njegovo pismo, katero je vsim predstojnikom in mašnikom reda pisal in se tako le glasi:

3.

Slišite, gospodje, sinovi in bratje moji, sprejmite z ušesi moje besede. Odprite ušesa svojega serca in slušajte glas Sinu božjega. Deržite iz celega serca njegove zapovedi in njegove svete spolnujte s popolnim duhom. Hvalite ga, ker je dober in povišujte ga v svojih delih. Kaker sinovom se nam ponuja Gospod Bog. Prosim torej vse brate s poljubom nog in z ljubeznijo, katero morem, da vse spoštovanje in čast, kolikeršno koli bodeite mogli, skazujte telesu in kervi Gospoda našega Jezusa Kristusa, v katerem je vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, pomirjeno in spravljeno sè vsegamogočnim Bogom. Prosim tudi v Gospodu vse svoje brate mašnike, ki so in ki bodo in biti želijo, da keder koli bodo

hoteli maševati, naj čisti in čisto opravljajo sè spoštovanjem pravo daritev presvetega telesa in kervi Gospoda našega Jezusa Kristusa, sè svetim in čistim namenom, ne zavoljo kake pozemeljske reči, niti iz strahu pred katerim človekom, ali iz ljubezni do njega, kaker bi hoteli ljudem dopasti, ampak vsa volja, koliker pomore milost Najvišjega, naj bo proti njemu obernjena in njemu samemu, Bogu najvišjemu, le želite dopasti, ker on sam dela tam, kaker je njemu dopadljivo; zakaj, kaker sam Bog pravi: „To storite v moj spomin“, ako kedo drugači dela, postane Judež. izdajavec Spominjajte se, bratje mašniki, da je pisano v postavi Mojzesovi, da so vmerli po izreki Gospodovi brez nobenega vsmiljenja, kateri so prestopili v telesnih rečeh. Koliko večje in hujše kazni zasluži terpeti, kedor potepta Sinu božjega in za omadežano ima kri zaveze, v kateri je posvečen, in zasramuje svetega Duha? Zaničuje namreč omadežan človek in tepta jagnje božje, ker, kaker pravi apostelj, ne razsojevaje in ne razločevaje svetega kruha Kristusa od drugih jedi ali nevrednih del, nevreden vživa, ker Gospod po preroku pravi: „Preklet človek, kateri dela delo božje nemarno ali goljufno“. In zavoljo mašnikov, kateri nočejo obračati na to serca v resnici, nas obsojuje z besedami: „Preklet bom naše blagoslove“. — Poslušajte, bratje moji! Ako se blažena devica Marija časti (kaker se spodobi), ker ga je nosila v svojem presvetem telesu; ako se je blaženi Janez Kerstnik tresel in si ni upal temena Gospodovega se dotekniti; ako se grob, v katerem je nekoliko časa ležal, tako spoštuje: kako svet in pravičen in vreden mora biti, kedor ne več vmerljivega, temuč takega, ki ima na veke živeti in ki je že poveličan, v keterega žele angelji gledati, z rokami tiplje, sè sercem in z ustmi vživa in drugim vživati daje. Vidite svojo čast, bratje mašniki, in bodite sveti, ker je on svet. In kaker vas je čez vse počastil Gospod Bog zavoljo te skrivnosti, tako ga zavoljo te skrivnosti tudi vi ljubite, častite in spoštujte. Jako žalostno je in

milovanja vredna slabost, keder ga tako pričujočega imate in skerbite za kaj družega na celem svetu. — Celega človeka naj navdaja strah, cel svet naj se trese in nebo naj poska-kuje, keder je na oltarju v mašnikovih rokah Kristus, sin živega Boga. O čudovita visokost! o sterčenja vredna pri-ljudnost! o vzvišenost ponižna, ker se Gospod vesoljnosti, Bog in božji sin, tako ponižuje, da se za naše zveličanje pod majhino podobo kruha skriva! Vidite, bratje, ponižnost božjo in izlijte pred njim svoja serca in ponižajte se, da bo povišal tudi vas. Ničesar torej od samih sebe ne prideržujte zase, da vas cele sprejme on, ki se vam celega daje“....

Z G L E D.

Znano je, da sv. Frančišek nikaker ni hotel mašnik postati in to ravno zaradi tega, ker se je bal, da bi kako nevredno ravnal z najsvetejšim Rešnjim Telesom. Nekega dne so mu zopet zè vso silo prigovarjali, da bi se dal v mašnika posvetiti in ni veliko manjkalo, da bi bil v to do-volil, pa kaker je bil navajen, se je hotel tudi pri tem tako važnem vprašanju v molitvi z Bogom posvetovati. Mej tem pa ko je pobožno molil, se mu prikaže angelj s posodo, ki je bila polna naj čistejše tekočine, in reče sv. Frančisku: „Glej Frančišek, tako čist kaker ta tekočina mora biti tisti, ki hoče zakrament presvetega Rešnjega Telesa deliti“. Ta prikazen ga je tako prestrašila, da je sklenil dijakon ostati.

Pravilo sv. Frančiška: „Jaz hočem, da presvete skrivnosti Jezusovega telesa in njegove kervi nad vse častite in spoštujete“.

MOLITEV.

O moj Bog, ako te besede in zgleds sv. očeta Frančiška primerjam z mojim obnašanjem, kako se moram pač sramo-vati. Po toliko svetih obhajilih, po toliko branih svetih mašah, katere bi me morale v angelja in serafina spremeniti, sem le vedno še merzel, to je, brez prave pobožnosti in poln slabosti,

in sem le malo napredoval v popolnosti, ketera je za kristjana in še posebno za duhovnika tako potrebna. Pa odpusti mi po svojem velikem vsmiljenju mojo dosedanjo mlačnost in daj mi milost, da se v prihodnje poboljšam. Razsvetli mojo pamet sè žarki svete vere, užgi moje serce z ognjem svete ljubezni, in posveti me vsega, da bom z največo pobožnostjo mogel stopiti k sveti angeljski mizi, da se mi ne zgodi, kar preti sveti apostelj, da bi smert našel tam, kjer se mi življenje ponuja, ter bi namesto zveličanja zašel v večno pogubljenje.

Kristus, Kralj miru.

«Gospod Bog, daj nam mir!» tako je prosil sv. Avguštin. Morebiti se maloketere besede svetega Avgušтина tako pogostoma ponavljajo kaker lete, kaker želja po miru. Ne žele si pa vsi tistega miru, kaker si ga je želel imenovani svetnik.

«Miru mi ne dajo», toži skopuh, «stariši me ne puste pri miru», jezi se nepokorni sin, «nimam miru pred ženo», pravi pijanec. Vsi ti bi radi miru, pa ne pravega. Vsi ti bi radi nemoteni stregli svojim strastem. Takega miru si pač ne smemo želeti. Zdihujmo tembolj po miru, po katerem je zdihoval sv. Avguštin: po miru sè samimi seboj, po miru z ljudmi, po miru z Bogom!

Kako bomo pa prišli do tega miru?

«Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kaker svet daje, vam jaz dam». (Jan. 14, 27.) Tako je mej drugim rekel Jezus svojim učencem pri zadnji večerji. Pri najbolj ljubeznivem govoru, ob najbolj slovesnem trenutku je govoril Kristus te besede. Govoril jih je pred vsem svojim ljubim učencem, govoril jih je pa tudi vsem ljudem, ki se hočejo okleniti Njega, Kralja miru.

Nemir je takoj po prvem grehu prišel na zemljo. Strasti so se oglasile v človeku. Treba je bilo začeti se bojevati. In boj ni mir. Ali vender je ta boj vodil k miru, dokler so se ljudje k Bogu zatekali. Ko so pa pozabili na

pravega Boga, tedaj ni bilo zdravila zoper notranje boje, zoper nemir, ki je divjal v človeškem srcu. To je nemir sè samim seboj.

Strast pa navadno ne ostane samo v srcu, ampak se pokaže tudi na zunaj. Odtod nemir z bližnjim. To se je pokazalo že pri Kajnu. Iz strasti je vmoril svojega nedolžnega brata.

Kedor pa ima nemir sè samim seboj, nemir z bližnjim, ta ima gotovo tudi nemir z Bogom. Saj je greh tisto, kar dela nepokoj tvoji duši, z grehom vznemirjaš bližnjega, po grehu postaneš sovražnik Božji. «Hudobni pa so kaker šumeče morje, ki ne more pokojno biti, njega valovi izmetavajo blato, ki se potepta». (Iz. 57, 20.)

Kristus je prišel na svet, da bi pokončal greh in tako prinesel mir v človeška srca. Zato preroki v sv. pismu tolikokrat govorijo o prihodnjem Mesiju, ki ima prinesti mir. «Poglavar» miru, mu pravi Izajija. (9, 6.). «In On bo označeval narodom mir», beremo pri preroku Zakariji. (9, 10.) «In On bo mir», pravi naravnost prerok Mihej. (5, 5.).

Kako lepo popisujejo nadalje mir v njegovem kraljestvu! Pri preroku Izajiji beremo: «Njegovo kraljestvo se bo razširjalo in miru ne bo konca». (9, 7.). Kako bo v Mesijevem kraljestvu ponehalo sovrašтво mej narodi, nam popisuje ravno ta prerok: «Volk bo pri jagnjetu prebival, in leopard bo pri kozliču ležal; tele in lev in ovca bodo skupaj hodili in majhin deček jih bo gonil. (11, 6.).

In na drugem kraju pravi: «Nič več ne bo narod zoper narod meča vzdigoval, in tudi se ne bodo dalje več za vojsko vadili». (2, 4.).

Posebno lepo govori o tem tudi prerok Zaharija: «Tisti dan, pravi Gospod vojnih čet, bo prijatela vabil pod vinsko terto in pod smokvino drevo.» (3, 10.).

Ni čuda, da so Izraelci zdihovali po obljubljenem Mesiji, ni čuda, da je cel svet nekaj posebnega slutil in pričakoval ter da je vse klicalo s prerokom Izajijem: «Rosite ga, nebesa, od zgoraj, in oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja!» (45, 8.).

In prišel je Obljubljeni, po katerem so hrepeneli narodi, in je prinesel mir na zemljo.

«Čast Bogu na visokosti in mir na zemlji ljudem dobre

volje». (Luk. 2, 14.) Tako so prepevali nebeški duhovi, ko se je rodil Mesija. Glejte, že steza svoje ročice, da bi objel ves svet v sveti ljubezni, da bi združil vse v sladkem miru.

S tridesetim letom je stopil v javnost. Sv. Janez Kerstnik ga je pokazal ljudstvu z besedami: «Glej, jagnje Božje, glej, katero odjemlje greh sveta!» (Jan. 1, 29.). Glejte, predragi. Kralja, ki nam prinaša mir, mir, keterega nam svet ne more dati, mir, ki presega vse zaklade sveta!

Kako pa nam je prinesel Kristus mir?

Pred vsem sè svojimi svetimi nauki. Iz njih puhti zlasti ljubezen do grešnikov. Njim je povernil mir, ki so ga z grehom zgubili. Saj nam je dobro znana prilika, ki jo je povedal farizejem, ko so godernjali nad Njim, češ: «Ta grešnike sprejema in jé ž njimi». (Luk. 15, 2.). Zavernil jih je: «Keteri človek izmed vas, ako ima sto ovac, in eno izmed njih zgubi, ne popusti devet in devetdesetih v puščavi, in ne gre za zgubljeno, dokler je ne najde? In kedar jo najde, jo dene vesel na svoje rame; in ko pride domov, pokliče prijatele in sosede, in jim reče: Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco». (Luk. 15, 4—7.)

Ob isti priložnosti je povedal tudi priliko o ženi, ki je zgubila denar in o zgubljenem sinu. Obe nam kažete Jezusovo ljubezen do grešnikov.

Mertvoudnega je ljubeznjivo potolažil: «Zaupaj, sin, odpuščeni so ti tvoji grehi!» (Mat. 9, 2.). Posebno lepo se kaže Jezusova ljubezen do grešnikov pri veliki grešnici Mariji Magdaleni. In še na križu viseč je napolnil desnega razbojnika z nebeško tolažbo: «Resnično ti povem, denes boš z menoj v raji». (Luk. 23, 43.).

Kristus nam je bil zgled krotkosti in ponižnosti, po katerih čednostih bomo gotovo prišli do miru». Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz serca ponižen, in bote pokoj našli svojim dušam». (Mat. 11, 29.).

Kristus je bil nad vse poterpežljiv. Nad Njim so se spolnile besede prerokove: «Kaker ovca je peljan v zaklanje, in kaker jagnje, ki molči pred njim, ki ga striže, in ne odpre svojih ust». (Iz. 53, 7.). Poterpežljivi moramo biti tudi mi, ako hočemo ohraniti ljubi mir. Sploh živimo v Kristusu in mir nam je zagotovljen!

Tudi mir z bližnjim imamo od Kristusa.

Da si sledi mir z bližnjim že iz miru sè samim seboj, vender je za ta mir naš Odrešenik še posebej skerbil. Poslušajmo njegove lastne besede: «Ako greši tvoj brat zoper tebe, posvari ga; in ako se bo kesal, odpusti mu. In ako sedemkrat na dan greši zoper tebe, in se sedemkrat na dan poverne k tebi, rekoč: Žal mi je; odpusti mu». (Luk. 17, 3. 4.). «Zakaj ako ljudem odpustite njih grehe, bo tudi vam vaš Oče nebeški odpustil vaše pregrehe. Ako pa ne odpustite ljudem, tudi vaš Oče ne bo vam odpustil vaših pregreh». (Mat. 6, 14. 15.). Če tedaj svoj dar prineseš k altarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti ondi svoj dar pred altarjem, in pojdi poprej spraviti se sè svojim bratom, in tedaj pridi in daruj svoj dar». (Mat. 5, 23. 24.). «Jaz pa vam povem: Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite zanje, kateri vas preganjajo in obrekujejo». (Mat. 5, 44.).

Kristus nas pa ni le učil ljubezni do bližnjega, On je bil tudi sam poln ljubezni. In ljubezen je mati miru!

Kako se lesketa ljubezen Zveličarjeva v besedah: «Jeruzalem, Jeruzalem! ki moriš preroke, in jih kamnjaš, ki so k tebi poslani, kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kaker koklja zbira svoja piščeta pod peruti, in nisi hotel!» (Mat. 23, 37.). In pri sv. Lukežu beremo: «In ko se je približal (Jeruzalemu), in je mesto vgladal, se je zjokal nad njim. «O da bi bilo spoznalo tudi ti,» je rekel, «in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir!» (19, 41. 42.).

Preveč bi bilo naštevati vse lepe zglede Jezusove ljubezni do človeka. Omenimo naj le še besede na križu: «Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!» (Luk. 23, 34.). To je molitev Jezusova za tiste, ki so ga križali, molitev ravno takrat, ko se je veršilo to največje zločinstvo, kar se jih je kedaj zgodilo.

Kje najdete mero te ljubezni?

Da, ljubezen in samo ljubezen je mogla kaj takega storiti! In ravno ljubezen je poklicana, da oznanja mir. Zato je sv. Pavel po pravici pisal o Kristusu: «Zakaj On je naš mir, ki je iz obeh (Judov in ajdov) eno storil in je poderl srednjo steno pregraje, sovraštvo po svojem mesu». (Efez. 2, 14.). «In ko je prišel, je oznanjeval mir vam, kateri

ste bili daleč (ajdom), in mir njim, kateri so bili blizu (judom)». (Efež. 2, 17.).

Mir z Bogom!

Kje naj bi dobili tega, ako ne po Kristusu? Saj je bil On poslanec Božji; po Njem smo se spravili z Bogom. «Vse pa je iz Boga, kateri nas je seboj spravil po Kristusu in nam dal službò sprave». (II. Kor. 5, 18.).

«Zakaj en Bog je, tudi en srednik mej Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus, kateri je dal sam sebe v rešilo za vse, ko pričevanje ob svojem času». (I. Tim. 2, 5. 6.).

Da bi Kristus ljudi z Bogom spravil, zato jih je svaril pred grehom in opominjal k ljubezni do Boga: «Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, in iz vse svoje duše in iz vse svoje misli». (Mat. 22, 37.).

Ali ležal je še izvirni greh nad človeškim rodом. Ta nas je ločil od Boga, pravični Bog je zahteval zadoščenje.

In glejte! Že zopet steza nebeški Sin svoje roke! Ne več v jaslicah, ne več v hlevčku, ampak na križu na Kaljvarji. Z nagnjeno glavo visi in ponuja vsemu svetu poljub sprave. «Pravica in mir se objemata». (Ps. 84, 11.).

Kristus je oznanjeval mir, On je bil sam poln miru; zato zasluži ime oznanjevalca miru in nam je najlepši zgled miru.

Ali je pa zato že tudi kralj miru? Kralj se imenjuje samo tisti, ki ima kraljestvo. Torej bo kralj miru tisti, ki ima kraljestvo miru. In tako kraljestvo je, recimo naravnost, kraljestvo Kristusovo, je sv. katoliška Cerkev.

Vsa sredstva, ki vodijo k miru, je zapustil Kristus svoji Cerkvi.

Po svetem kerstu se pomirimo z Bogom, postanemo njegovi ljubi otroci. Ko odrastemo, pridejo skušnjave. Kje najdemo pomoč? V molitvah sv. Cerkve! Ako pademo, kje se bomo oprali? V cerkvi! Pokleknimo k spovednici, in katoliški duhovnik nas bo spravil z Bogom ter vernil mir naši duši. In sv. maša? Kako lepo govori o tej presveti daritvi sv. Ciril Jeruzalemski: «Pri tej zadostivni daritvi prosimo Boga za skupni mir cerkva, za pravo vodstvo vsega, kar je na svetu, za cesarje, za vojake in zaveznike, za slabotne, za tiste, ki so v stiskah, in sploh za vse, ki pomoči potrebujejo, prosimo mi vsi in darujemo to žertev».

(Catech. mystag. 5. n. 8.). Kako še le pomiri dušo sv. obhajilo? Saj se kar najtesneje združi z Kristusom, Kraljem miru! To je dobro vedel deček Andrejček. Pervikrat je pristopil k sv. obhajilu. Veselja je žarelo njegovo lice. Ali nekaj ga je bolelo. Doma so ležali oče bolni. Tudi oni bi bili radi pristopili z mizi miru. Ali bolezen v gerlu jih ni pustila k sv. obhajilu. Kako rad bi bil Andrejček pogasil očetovo žejo! Kaj stori nedolžni otrok? Hitro zapusti cerkev in hiti proti domu.

Ko pride k očetu, razgali svoje persi in zakliče: «Oče, tukaj je! Tu vam prinašam Jezusa, poljubite ga v mojem sercu!»

Tako je eno sv. obhajilo pomirilo dve duši!

Cerkev nas uči dolžnosti, ki jih imamo do bližnjega, ona nas uči sè sobrati živeti v miru, ona nam oznanja mir in ljubezen. Cerkev nam pri sv. maši vsak dan tisoč in tisočkrat ponavlja: «Mir Gospodov bodi vedno z vami!»

V Cerkvi so našli mir tisti, ki so ga drugod zastonj iskali.

Sv. Avguštin! Kako nemirno je taval v temi zmot! Prišel je pa v katoliško Cerkev in je hvaležno priznal: «Zase si nas vstvaril in nemirno je naše serce, dokler ne počiva v Tebi!» (Conf. I. I. c. 1.).

Koliko takih zgledov bi lahko našli! Par podobnih iz novejših časov ste že brali v «Cvetju.*») Pa saj se to ponavlja dan za dnem. V katoliški Cerkvi iščejo ljudje miru. Pred kratkim je pristopila k naši sv. veri tudi serbska kraljica—vdova Natalija. S tem je visoka gospa očitno pokazala, kje imamo iskati miru.

Najbolj očitno se pa pokaže ta prednost sv. katoliške Cerkve ob zadnji uri. Ko bolnika vse zapusti, ne zapusti ga mati katoliška Cerkev. Ona ga pomiri sè svetimi zakramenti in ga pripravi za prihodnje življenje.

In vender so tudi v katoliški Cerkvi nemiri!?

Gotovo! Ali zakaj? Zato, da se iztreblja, kar je gnjilega, da se odpravlja golazen, da se pokončava škodljivi merčes.

Le pridite ošabni nasprotniki naše sv. Cerkve, le pridite in glejte! Tudi mi smo vojščaki, vojščaki Kristusovi!

*) XVII. teč. str. 356 in sled.

Ne bomo pili strupa, ki nam ga ponujate! Ne bomo se vdali goljufivim obljubam, niti pretenju vašemu! Pogumno bomo šli v boj za kraljestvo miru, in ako treba tudi v smert za našega Kralja, Kralja miru! Saj vemo, da nas bo ta boj pripeljal v večni mir, v nebeški mir.

P. V. K.

Podoba Bogu posvečene zlasti redovne osebe.

P. A. M.

II. POGLAVJE.

Opravila pobožne zlasti redovne osebe.

Jezus Kristus je rekel enkrat svoji materi: „Jaz se moram pečati s tem, kar zadeva službo mojega očeta“.

Tako morajo tudi device, neveste Kristusove govoriti: „Me se moramo v sercu pogovarjati z Bogom in na zunaj vse delati za Boga“.

Pobožne duše! občevati morate v svojem notranjem z Bogom tako, da nanj mislite, njega poslušate in ž njim govorite.

Bog je v nas in mi v njem, svojem Bogu, svojem stvarniku, svojem dobrotniku, svojem neskončno popolnem, vse ljubezni vrednem Bogu.

Kako bi pobožna duša vedno nanj ne mislila? Bog vedno na njo misli, na njeno posvečenje in večno srečo. Navadi se bogoljubna duša misliti nanj, da mu boš dopadla. Misli na me in jaz bom na te mislil, je rekel enkrat Jezus eni svojih ljubih nevest.

Misliti na Boga, to je pripomoček, dobiti velik stud nad grehom in obvarovati se tudi manjših pregreškov. To je pripomoček, spodbujati se v vaji čednosti in rasti v ljubezni božji. To je pripomoček, vedno to storiti, kar je Bogu dopadljivo in doseči ono stopnjo popolnosti, katero Bog od nas tirja.

Da bomo živeli v pričujočnosti božji in se vedno ž njim pečali, vredimo svojega duha in svoje serce. Vredimo

svojega duha, da se ne bo zadržaval v praznih mislih. Nič ni za pravo pobožnost škodljivišega, kaker prepustiti se domišljiji, ki nas od Boga odvraca.

Duh nam je dan za to, da Boga vedno bolj spoznavamo, da se spominjamo, kar nas je Jezus od njega učil, da premišljujemo njegove dobrote in nezmerno ljubezen, katero nam je skazal.

Skerbno moramo vrediti tudi svoje serce. Varujmo se, omadeževati ga z grehom. Bežimo pred najmanjšim grehom in prostovoljno nobenega ne storimo, če se nam še tako majhin zdi. Preiskujmo svoje serce in očistimo ga vsake nerednosti, vsega, kar bi moglo zanetiti ogenj strasti. Povzdigujmo svoje serce k Bogu in združimo ga ž njim. Ako je Bog naš zaklad, mora naše serce biti v Bogu.

Mislimo na Boga in poslušajmo ga.

On nam pogosto govori, pa mi ga ne razumemo, ker ga ne poslušamo.

Gotovo nam bo on govoril, ako moremo reči z nevesto v visoki pesmi: „Naj se sliši tvoj glas v ušesih mojega serca“. Ali z mladim Samuelom: „Govori, Gospod, ker tvoj hlapec te posluša“. Daj mi spoznati tvojo voljo, rada bi jo spoznala, da jo spolnim. Kaj hočeš od mene? Pripravljena sem te slušati.

In kaj vam bo Gospod povedal, ako ga prosite, naj vam govori? On vam bo dal spoznati, kaj pred vsem od vas tirja. On vam bo razodel namene svojega vsmiljenja, katere ima z vami za vaše zveličanje, naznanil vam bo tudi pripomočke, katere morate rabiti v svoje posvečenje.

Veste, kaj morate storiti in kaj opustiti, da mu boste dopadle in rastle v njegovi ljubezni. Srečne, ako boste poslušale njegov glas in z veseljem in ljubeznijo storile, kar bo od vas tirjal.

Kaj vas bo Gospod učil, ako ga boste poslušale?

On vas bo tolažil v vašem terpljenju in pomagal vam bo nositi križ, katerega vam nalaga, da vas kot oče skuša in kaznuje zarad nezvestobe.

Skusile boste, da je on Bog vse tolažbe.

Ako se boste v čem pregrešile, vam bo to očetovsko očital. Rekel bo: „Kaj si storila? Ali si pozabila, kaj sem jaz tebi in kaj si ti meni obljubila? Zdihtuj, zaupaj, bodi

bolj zvesta in jaz ti bom odpustil!“ Ako boste razodevale svojo ljubezen do Boga sè zatajevanjem, s poniževanjem, z gorečo molitvijo, kaj bo on vse storil, da vam pokaže svojo ljubezen!

Spomnite se, kaj je on rekel svoji nevesti. Zapisano je v sv. pismu v visoki pesmi. „Ti si moja preljubljena, ti si ranila moje serce.“

Keder vam bo govoril, boste čutile, da v vas prebiva. Kolik mir, kako sladko veselje boste uživale. Koliko razsvitljenja boste prejele!

Tako tesno se boste oklenile Boga, da vas nobena reč ne bo mogla od njega odtergati in ločiti.

Ako so mej vami duše prešinjene od duha sv. Terezije, napolnjene z ljubeznijo do Jezusa, me razumejo in mogle bi še več povedati. Zakaj toliko duš, ki se vadijo v pobožnosti, tako malo, ali skoro nič ne napreduje v popolnosti? Zato, ker Boga ne poslušajo.

Bog vedno odgovarja na glas serca, ki ga vpraša in mirno poslušaj.

Nikedar ne bo duša prevarjena, ako razodene odgovore božje svojemu dušnemu vodniku.

Sv. serafinski oče Frančišek je rekel Bogu: „Kedo si ti, o Gospod, in kedo sem jaz? Na to ga je slišal in zamaknjen v občudovanje njegovih popolnosti in čudovite ljubezni je vskliknil: „Ti si moj Bog in moje vse!“

Mislite na Boga, poslušajte Boga in govorite z Bogom. Pogosto govorite ž njim polne ponižnosti in ljubezni. Mnogo pobožnih duš se pridno vdeležuje jutranje in večerne molitve, ali pa tudi v resnici molijo? Molitev je zaupno, ljubeznjivo občevanje duše z Bogom. Ke. bi jih pa precej po molitvi vprašal: „Dajte mi odgovor od vaših prošenj; ali ste tudi v sercu želele to, za kar ste Boga prosile? Kaj vam je Bog govoril?“ Ali bi ne bile prisiljene mnoge pripoznati: „Bog mi ni nič rekel in tudi jaz nisem sè srcem k njemu govorila. Moj duh je bil pogosto raztresen in moje serce suho in prazno. Skoro nobenih zveličavnih misli in zdihljejev nisem obujala. Govorila sem le z ustnicami. V molitvi ne vem, kaj bi Bogu povedala“. O moj Bog, prizanesi nam! Ob času, ko se sme duša s teboj pogovarjati, ne ve kaj bi ti povedala! Ali so to duše, ketere s toliko

ljubeznijo objemaš? Od sveta si jih tako rekoč odtergal, da bi bile popolnoma tvoje, izvolil si jih, da bi bile svete in neomadežane pred tvojim obličjem, in one ne vedo, kaj bi ti povedale, keder so v molitvi pri tebi, v tvoji hiši, kjer si pripravljen podeliti jim vse milosti, za katere te bodo prosile. Odpusti, o Gospod!

Kaj ve ne veste, kako morate v molitvi govoriti s svojim Bogom? Ve, ki ste v toliki revščini in potrebi? Vbóžec, ki ga tare lakôta, ali on ne ve, kaj bi rekel boga-tinu, o katerem ve, da ima dobro, vsmiljeno serce? Ali ne bolnik, kaj bi rekel zvedenemu, sočutnemu zdravniku? Ali ne ve otrok, kaj bi rekel ljubečemu očetu? Ve ne veste, kako bi z Bogom govorile. Ali ne pride to od tod, ker prav ne premišlujete, ker si ne določite tvarine za premišljevanje, ker ste vse raztresene in v prazne reči zamišljene, ker prej Boga ne prosite, da bi podžgal vašo merzlo ljubezen?

Ako ne veste, kaj bi v molitvi Bogu povedale, opravite pobožno ono molitev, katero nas je naučil Jezus Kristus. Ostanite nekoliko pri vsaki prošnji in premislite njen pomen. Mislite ob enem, da govorite s svojim očetom.

Hrepenite, da bi bilo posvečeno njegovo ime, da bi tega velikega Boga vsi spoznali in ljubili. Prosite ga za njegovo kraljestvo, naj bi on kot edini gospodar in kralj kraljeval v vašem sercu in naj bi vas kmalu pustil kraljevati v nebesih, kjer ga ni mogoče več žaliti in kjer vlada popolna ljubezen. Prosite ga, naj se vedno zgodi njegova najpravičnisha, najsvetejša, vse ljubezni vredna volja. Recite mu, da nočete nikedar kaj družega hoteti, kaker to, kar je njemu dopadljivo. Z otroško priprostostjo prosite očeta za vse, kar za dušo in telo potrebujete. Naštejte mu vse svoje potrebe. Recite mu, da ste revne, vboge, slepe, brez čednosti, brez stanovitnosti in prosite ga, naj bo vsmiljen z vami. Prosite ga odpuščanja svojih grehov. Ali so vam odpuščeni grehi vaše mladosti? Recite mu, da vas naj vedno bolj in bolj opere, ako vam jih je odpustil. Ne čudite se, ako vas pogosto napadajo skušnjave. Sovražnik vašega zveličanja vedno misli na vaše pogubljenje. Prosite ponižno Boga, svojega očeta, naj nikedar ne dovoli, da bi padle v skušnjavi. Imejte greh vedno kot največe, kot edino hudo. Prosite ga, naj odverne od vas grešne priložnosti, naj vas

obvaruje pekla, katerega ste tolikokrat zaslužile; naj vas reši tudi vic, ker hočete tukaj na svetu pokoro delati in njegovi pravičnosti zadostiti. Neveste Kristusove, govorite večkrat sè vso ljubeznijo z vašim božjim ženinom! On je vsega občudovanja vreden. Občudujte njegovo velikost, njegovo svetost, njegovo dobrotljivost, njegovo vsmiljenje. Stermite nad njegovo ljubeznijo, katero je imel do vas in jo bo vedno imel.

Jezus je angelj velikega svêta. Ali ga nimate v nobeni zadevi prositi za svêt? Posvetujte se ž njim, kaj bi mogle storiti v njegovo čast, kako bi mu mogle bolj dopasti. Vprašajte ga, kaj morate storiti, da boste vedno napredovale na potu proti nebesam; kaj morate storiti za druge, da jih boste spodbudile, Bogu s celim srcem služiti.

On je Bog. Ko pomislite, da ste v vedni pričujočnosti tega velikega Boga, da vas vsaki trenutek gleda, ponižajte se v duhu pred njegovim neskončnim veličastvom in recite: »Gospod! ti si sveti svetih in jaz le revna grešna stvar».

On je močni. Spoznajte svojo veliko slabost, da brez njega nič ne morete, da brez njegove milosti le grešiti in se pogubiti morete. Kličite ga na pomoč in prosite ga, naj bo vedno pri vas, da boste mogle premagati svoje sovražnike, delati za svoje zveličanje, uživati tukaj sladkost miru in v smertni uri doseči večni mir v nebesih.

Na Boga misliti, Boga poslušati, z Bogom govoriti, to so, pobožne duše, pripomočki vedno, posebno pa ob času molitve v svojem duhu z Bogom občevati.

Občujte pa tudi na zunanje z Bogom. Naj poprej pri vsakem opravila. Spolnajte službo Marije ves čas, keder niste dolžne posnemati Marto in opravljati dela, ki so vam izročena. Vse delajte v čast božjo, ako ste pri delu v kuhinji, v celici, ali v šoli, ali v cerkvi; tudi najnižja opravila zvesto in zbrano opravljajte, govorite le, koliker je potrebno, in pazite, da ne pozabite na pričujočnost božjo. Redovna oseba, ki derži sveto molčečnost iz čednosti, ki govori, le keder mora govoriti in tedaj porabi priliko, da govori o Bogu in druge k ljubezni spodbuja, ta v popolnosti hitro napreduje.

Brez vzroka nikedar ne prelomite molčečnost. Ke bi ob zabranjenem času govorile, bi ne spodbujale tistih, katerim

ste dolžne dajati lep zgled. Pokazale bi, da imate malo čednosti in to bi bilo vam in drugim v veliko dušno škodo. Ve niste več od tega sveta, zato morate svetu odmreti. Tudi ob času razvedrila, ko vam je dovoljeno govoriti, pokažite da v vaših srcih ne vlada več ljubezen do sveta.

Ako je res, da Boga ljubite, zakaj pa ne govorite rade o Bogu, o svojem poklicu, o svojih delih za Boga? O tem, kar človek ljubi, tudi rad govori.

Spomnite se spodbudljivih nauk iz življenja sv. Benedikta in njegove sestre sv. Školastike. Redkokedaj je svetnik obiskal svojo sestro, pa vselej, keder je prišel k njej, ga je prignala ljubezen do Boga. Vedno sta se pogovarjala o Bogu in ljubem zveličarju. Ko mož božji in poln božjega duha je sv. Benedikt govoril o ljubem Bogu in sv. Školastika ga je zvesto poslušala, kot bi ji sam Bog kaj pripovedoval. Ker je bila vsa užgana od ljubezni božje, je hotela enkrat tudi po noči poslušati besedo božjo iz ust svojega svetega brata. Ker je pa ta silil domov, je poslal Bog na njeno prošnjo tolik vihar in tako silen dež, da svetnik ni mogel zapustiti samostana. Tako sta se mogla celo noč pogovarjati o ljubem Bogu in lepih nebesih. Ke bi imeli veliko ljubezen do Boga, bi tudi mi radi o njem govorili in govoriti slišali.

Občujte z Bogom pri spolnjevanju sv. vodila. Nobena reč ni Bogu bolj dopadljiva in vam bolj koristna ko zvesto in natančno spolnjevanje sv. vodila.

Za Boga boste delale in živele, ako boste delale in živele po svojem sv. vodilu.

Toda sv. vodilo morate stanovitno spolnjevati. Ali mar menijo tiste, ki le ob gotovih časih, le neketere dni sv. vodilo spolnjujejo, da so le za neki čas dolžne spolnjevati voljo božjo? Ali mar mislijo, da se najde čas, ko ni potreba Bogu služiti?

Sv. vodilo morate natančno spolnjevati. Natančno po čerki in po duhu. Pred Bogom ni nič malenkostno. Ako boste zveste v malih rečeh, ne boste nezveste v velikih in obilno zasluženja si boste nabrale.

Upam, da sv. vodilo tudi bogaboječe spolnjujete. Mislim namreč, da vsa pravila sè svetim namenom, sè spokornim duhom, z veseljem in ljubeznijo spolnjujete.

Ketere osebe so v družbi Bogu posvečenih oseb v očeh božjih popolniše?

Ketere si večje zaklade za nebesa nabirajo? Tiste, ki sv. vodilo bolj popolno spolnjujejo.

Ako me vprašate po vzroku, pravim: ker so te osebe tiste, si voljo božjo bolj zvesto spolnjujejo, ker Bogu največkrat najdopadljiviši dar darujejo, namreč dar svoje lastne volje.

Redovna oseba, ketera popolno spolnjuje sv. vodilo je Bogu bolj dopadljiva in si neprimerno več zasluži za večnost, kot ona, ki manj zvesto živi po sv. vodilu, in naj ima ona od Boga tudi dar čudeže delati.

Pobožne Bogu posvečene osebe! Kaj naj vam namesto Boga obljubin, ako mu boste zveste, ako boste stanovitno nanj mislile, njega poslušale, ž njim se pogovarjale in vedno zanj delale? V njegovem imenu vam za čas vašega življenja obljubim stoterno od tega, kar ste iz ljubezni do njega zapustile in sladki mir v vaši smertni uri; obljubim vam za večno življenje prelepo krono in posebno izvoljen prostor v prebivališču zveličanih. Amen.

Potreba in koristi pobožnih družb.

Hudi duh ima zlasti tri pripomočke, s katerimi gotovo največ kristjanov vлови v svoje mreže: 1. slabo tovarišijo in slabe vzglede. 2. naše hudo nagnenje v grešno razveseljevanje, 3. prazen strah in boječnost pred ljudmi. Da so to glavni zadržki na potu pobožnosti in kerščanskega življenja, spozna vsakdo lahko iz lastne izkušnje.

Perva in največja zapreka čednostnega življenja so torej gotovo slaba tovarišija in slabi vzgledi. Zdi se mi, da je Jezus to hotel povedati, ko je pravil naslednjo priliko: „Kedar nečisti duh iz človeka pride, hodi po suhih krajih, in išče pokoja in ker ga ne najde, pravi: Vernil se bom v svojo hišo, od koder sem izšel. In ko pride, jo najde pometeno in olupčano. Tedaj gre in si privzame sedem drugih duhov, hujših kot on, in gredo vanjo in prebivajo tam. In posleduje tega človeka je hujše, kaker prvo“. — Ko se je torej grešnik poboljšal in začel delati pokoro, zapustil ga je

nečisti duh, ter je šel in zapeljeval v greh serca pravičnih, katera so bila po moči pokore suha mokrote mesenega poželenja, in zato so suhi kraji za hudega duha, v katerih ne najde pokoja; zato pravi: „Vernil se bom v svojo hišo, od koder sem izšel“. Ko pa pride nazaj, najde človeka, katerega je zavoljo pričete pokore moral zapustiti, pometenega in očiščeniga od smeti greha in olepšanega s posvečujočo milostjo božjo. Spoznavši pa kmalu, da ga sam ne pripravi zopet v greh, gre takoj ter si privzame nekaj svojih pomočnikov, hujih od sebe, s katerih pomočjo je dosegel, kar sam ni mogel; človek, katerega je pred kratkim moral hudi duh zapustiti zavoljo resnične pokore, postal je veči grešnik kakor je bil kedaj poprej. Ali kedo pa so torej ti pomočniki hudega duha? Ali niso to njegovi zvesti služabniki, ki se nahajajo na svetu kot ljudje? V čem pa so vender hujši ko hudič? Pregovor pravi: Besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Hudi duh sam ne more očitno pred človekom grešiti in mu dajati slabe zglede ter ga tako vleči v greh, njegovi pomočniki pa to lahko storijo; zato so torej oni hujši od hudiča. To tudi hudi duh dobro ve; zato je hitro šel ter pripravil onemu človeku, ki je začel spokorno živeti, slabo tovarišijo; zato pa Jezus pravi: „In gredó vanjo in prebivajo tam“.

Ali slaba tovarišija, ki je toliko nevarna, niso le tiste osebe slabega in pohujšljivega življenja, ki se ob raznih priložnostih vkup shajajo; ampak slaba tovarišija so za nas tudi osebe, s katerimi vkup prebivamo kot udje ene družine, ako nas ovirajo in so nam v spotiko na potu čednostnega življenja. Zato je pa Jezus rekel: „In sovražniki človeku bodo domačini njegovi“. Kar je pač gotovo resnično, ker so mnogim v pobožnosti največi nasprotniki in pohujšljivi ravno njegovi domači. O koliko je po imenu kerščanskih starišev, ki svojih otrok nič ne navajajo k čednostnemu in pobožnemu življenju, in če kateri njihov otrok vender le nastopi pot čednosti in pobožnosti, mu v tem gotovo rayno lastni stariši najbolj nasprotujejo. In ravno tako se godi tudi mnogim poslom in drugim delavcem, da jih zlasti njih gospodarji najbolj odvrčajo od pobožnosti. Skoraj povsod in v vsaki družini se najdejo ljudje, ki so pobožnemu kristjanu v spotiko, in ki ga zlasti se slabimi zgledi vlečejo v greh. Zato pa kristjan, ki želi pobožno živeti, potrebuje v takih okoliščinah v resnici neke posebne opore. Naša najboljša opora je seveda pač le Bog sam, od katerega si z molitvijo lahko izprosimo potrebno pomoč; ali kristjan je vender še v veliki nevarnosti, ker lahko v molitvi oslabi in jo zanemarja,

ako vidi krog sebe le slabe zgledе. Mi potrebujemo torej še nekega drugega pripomočka, da nas v pobožnosti krepí ter nas k dobremu nagiblje. Kakšen bi bil ta pripomoček? Samo ob sebi se razume, ako imajo zgledi toliko moč, da mi potrebujemo v to dobrih zgledov, in če je slaba tovarišija toliko nevarna zavoljo slabih zgledov, potrebujemo zato dobre tovaršije, da vidimo v njej dobre zgledе. K temu nas tudi Jezus posebno spodbuja ko pravi: „Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi mej njimi“. Gotovo je Jezus v teh besedah izrazil svoje posebno dopadenje do dobrih in pobožnih tovarišij, pobožnih družb in svetega prijateljstva; če je pa Jezusu tako družbovanje toliko dopadljivo, da sam pravi: tam sem jaz v sredi mej njimi, mora v resnici biti to nam toliko potrebni pripomoček k pobožnosti. Saj je že samo to, da hoče Jezus biti posebno mej nami pričujoč, kadar smo v njegovem imenu zbrani, za nas velikega pomena, ker če je Jezus z nami, ni se nam ničesar bati; on sam nam govori: „Bodite serčni! Jaz sem; ne bojte se“. In pobožni Tomaž Kempčan pravi: „Ako je Jezus z nami, nobeden sovražnik nam ne more škodovati.“

Če se bomo torej radi pogosto zbirali v Jezusovem imenu, ne bo se nam bati, da bi zašli v slabo tovarišijo; slabi zgledi nas ne bodo pohujšali in tudi lastno hudo nagnjenje bomo lahko premagovali in gotovo nam bo tako družbovanje največ pripomoglo k čednostnemu življenju. — Prav je imel zato neki dušni pastir ko je v pridigi rekel: „Ke bi se mlad človek poprijel kakega pobožnega človeka in se ga deržal kot naj boljšega prijatelja, gotovo bi lahko postal pobožen in se rešil.“ Kako je torej koristno pogosto zahajati v pobožno tovaršijo in si tako pridobiti prijateljev, s katerimi se moremo pogovarjati o tem, kar nam k izveličanju pomaga. In zato je pač zelo potrebno tudi širiti in gojiti pobožne družbe, ker ravno take družbe so tisto posebno rodovitno polje, na katerem najlepše rastejo pobožne tovarišije in sveta prijateljstva, in torej take družbe gotovo veliko koristijo, kar nam pričajo mnoga poročila tistih, ki znajo to polje tudi dobro obdelovati, in kar nam zaterjuje zlasti tudi svetí Frančišek Saleški, kateri je gotovo najboljši učenik pobožnega življenja mej svetom. Poslušajmo torej kaj uči ta sv. učenik o svetem prijateljstvu in o pobožnih družbah. On pravi: „O moja Filoteja (Bogoljubna duša), ljubi vsakega človeka z veliko in serčno ljubeznijo, pa le samo s tistimi skleni svojo prijateljsko zavezo, s katerimi se o tem posvetovati moreš, kar k čednosti pomaga. In koliker žlahtnejše

čednosti v tej družbi opravljati moreš, bolj popolnoma je tudi tvoje prijateljstvo. Ako si znanosti in uk zmenjata, tedaj je prijateljstvo zares prav hvale vredno, pa še večjo hvalo zasluži, če eden drugega oserčujeta k čednostim, k modrosti, k ponižnosti, k stanoovitnosti in pravičnosti. Ako se v tej tovarišiji pogovarjate o sveti ljubezni, o pobožnosti, o kerščanski popolnosti: o kako žlahtno in visoko je potem vaše prijateljstvo! Visoko je, ker od Boga pride; visoko je, ker k Bogu pelje; visoko je ker je v Bogu sklenjeno; visoko je, ker bo v Bogu vekomaj obstalo. O kako dobro je, ljubiti že tukaj, kaker se ljubijo v nebesih; okusiti že na tem svetu tako medsebojno ljubezen, kakeršna nas bo na onem svetu vezala na vekomaj! Tu ne govorimo o kerščanski ljubezni sploh kakeršno smo vsakemu človeku dolžni; kar tukaj pravim, to zadeva le duhovsko prijateljstvo, po katerem si dvoje, troje, ali več duš zameuja svojo pobožnost in svoje občutljeje, da postanejo tako eno serce in ena duša. Prav po pravici morejo take duše s psaljmopevcem reči: „Glej, kako dobro in kako prijetno je, kjer bratje vkupaj prebivajo“. Tako je zares! Žlahten baljzam pobožnosti se pretaka po njih pogostih razgovorih iz enega serca v drugo; prav po pravici se da reči, da je Bog svoj blagoslov in svoje poživljenje na večne čase čez to prijateljstvo razlil“.

„Znal bi ti pa kedo vgovarjati, da naj do nikogar nimaš celò nobenega posebnega nagnjenja ali prijateljstva, ker to serce preveč napolnuje, duha raztresa, in včasih še nevošljivost zbuja. Tega sveta se ne derži, moja Filoteja! Brali so omenjeni ljudje v spisih nekaterih pobožnih in svetih mož, da je zasebno prijateljstvo in nenavadno nagnjenje do nekoga samostanskim osebam močno škodljivo; iz tega pa že sklepajo, da ravno to velja enako tudi za druge ljudi. V tem je pa velik razloček. V dobro vravnanim samostanu imajo vsi ravno tisti namen, in ta je pobožnost; tam takih posebnih družb ali zavez ni potreba; zakaj muihi bi lahko zašli v ločitve in razdertja, ako bi se to, kar vse zadeva, posebej iskalo. Tistim dušam pa, ketere med svetom živeče jo pravi čednosti hrepene, je brez razločka potreba, da se sklenejo v pobožnem in svetem prijateljstvu med seboj, da se tako oserčujejo, podpirajo in k vsemu dobremu spodbujajo. Popotnikom, ki hodijo po ravnem, ni treba, da si roke podajo, da bi ravneje hodili; potreba je pa tega onim, ki hodijo po sternih in opolzkih potih. Enako tudi tistim, ki živé po samostanih, ni treba nobenega posebnega prijateljstva; potreba pa ga je tistim

pobožnim ljudem, kateri morajo živeti sredi sveta, da po raznih stermih in hudih potih, katerih se izogniti ne morejo, eden drugega varujejo in si naprej pomagajo. Na svetu ne hrepene vsi ljudje po enem in istem namenu ali cilju, tudi nimajo vsi enakega nagnjenja; zatoorej se je treba odločiti, in po svojem namenu si delati posebna prijateljstva. To je sicer zares odločenje, pa sveto odločenje, ki nobenega razdiranja ne napravi, če ne tega, da se loči hudo od dobrega, ovce od kozlov, bečelice od osi, to je pa zares prav potrebno“.

In o pobožnih družbah piše: „Zdaj naj govorim še o koristnih družbah, v katere se zbirajo pobožne in krepostne duše. O moja Filoteja! za veliko srečo si šteješ, ako moreš pogosto v take družbe priti. Vinske terte, ki med oljikami rastejo, nosijo oljnato in po olji dišeče grozdje; in duša ki se rada med pobožnimi ljudmi zadržuje, mora njih lastnosti na se vzeti. — Družbovanje s pobožnimi dušami torej močno pospešuje ali povišuje našo pobožnost“.

Iz teh nauk sv. Frančiška Sal. je pač zadosti razvidno, kako potrebno da je marljivo gojiti tretji red, pa tudi druge pobožne družbe, kakor so zlasti Marijine družbe, ki so posebno za mladino potrebne; ker dobro vravnana in dobro vojena pobožna družba je gotovo najboljša zavarovalnica zoper nam toliko nevarno slabo tovarišijo in slabe zgleda.

Da so nam pa slaba tovarišija in slabi zgledi tako silno nevarni, temu je zlasti vzrok naše lastno hudo nagnjenje v grešno razveseljevanje. Zato pravi sv. apostolj Jakob: „Vsakedo je izkušal, kogar lastna sla vleče in vabi.“ Človek pač vedno hrepeni po veselju, za katero je sicer tudi vstvarjen, ali ker nam je zavoljo greha um oslavljen in volja k hudemu nagnjena, zato pa mi našemu hrepenenju le preradi zadostujemo z grešnim veseljem, čeravno nam dela le togo in žalost.

Zato pa mi potrebujemo tudi v tem oziru nekega posebnega pripomočka, ki nas od grešnega veselja odvrača, ter nam k poštemu in svetemu veselju pripomore. In k temu prav posebno pripraven pripomoček je zopet pobožna družba. Zakaj dobro vravnana pobožna družba je prava gostija svetega veselja, in kedor se je marljivo vdeležuje ter si tako s svetim veseljem serce napolnjuje gotovo mnogo lažje premaga hudo nagnjenje, ki ga vleče v grešno veselje. V taki družbi se torej kristjan pač najlažje privadi pobožnemu življenju, tam zlast

tudi spozna, da pobožno življenje ni tako žalostno, kakor si ga je morebiti poprej mislil, ampak polno najslajšega veselja.

Sveto veselje mora pa biti tudi v resnici koristno in potrebno za pobožno življenje, ker je tudi sam Jezus nas k temu opominjal, ko je dejal: „Veselite se in radujte, ker je vaše plačilo veliko v nebesih“. In sveti apostelj Pavel nam kliče: „Veselite se vedno v Gospodu, še enkrat rečem: Veselite se!“ Da se bomo pa mogli v resnici veseliti v Gospodu Bogu, moramo pred vsem voljo božjo zvesto spolnjevati, ki nam jo je Bog naznanil po svojih zapovedih in nam jo še vedno naznanjuje po svoji sveti Cerkvi. Ker pa nam k izpolnjevanju volje božje dobra družba posebno pripomore, zato nam je taka družba tudi vzrok dopolnjenja svetega veselja, kakor zopet pravi Jezus: „To sem vam povedal, (namreč, če boste moje zapovedi izpolnjevali, ostali boste v moji ljubezni) da moje veselje ostane v vas, in da se vaše veselje dopolni.“

Torej čeravno smo tako silno k hudemu nagnjeni, bi še vendar ne bilo tako hudo, ako bi se mi le marljivo posluževali v to potrebnih pripomočkov, da bi naše nagnjenje v hudo mogli premagovati. Da pa tega ne storimo, je pa zlasti krivo to, o čemer nam veljajo Jezusove besede: „Kedor se sramuje mene in mojih besed pred ljudmi, tega se bom tudi jaz sramoval, kadar bom prišel v svojega očeta in svetih angeljev slavi“. Kako zelo ovira mnoge kristijane ravno prazen strah in boječnost pred ljudmi, da ne spolnjujejo svojih verskih dolžnosti, je zadosti znano. Pač žalostno in skoro neverjetno je, da se marisiketeri katoliški kristijan celo pred svojim verskim sobratom sramuje Bogu služiti ter spolnjevati verske dolžnosti, ali vendar je tako. Koliko jih je, ki ob nedeljah in praznikih opuščajo božjo službo zato, ker jih je sram Bogu služiti. Kkooli jih je, ki še do cerkve pridejo, pa ob času božje sinžbe brez potrebe zunaj cerkve ostajajo, in sicer zato, ker jih je sram Jezusa in njegovih besed, ki se v cerkvi oznanjujejo. Koliko jih je, ki spoznajo, da jim je zakrament svete pokore potreben tudi mej letom, in bi tudi pokleknil k spovednici, ke bi jih ne zadrževal strah in boječnost pred ljudmi; sramujejo se vpričo svojih verskih bratov in sester pokleknil k obhajilni mizi, ter prejeti v svoje serce Gospoda nebes in zemlje v presv. zakramentu. In v koliko še drugih rečeh nas prevladuje neumni in pogubonosni prazen strah pred ljudmi, da ne storimo, kar smo storiti dolžni, in kar nam vest velevala.

Ali je tudi zoper to kakšen pripomoček? Dà, in sicer najboljši pripomoček zoper prazen strah in boječnost pred ljudmi je zopet dobra tovarišija in zlasti pobožna družba. Zakaj v tem je posebno potrebno, da podpiramo eden drugega z dobrimi vzgledi; to je pa najlažje v pobožni družbi. Ali niso torej take družbe zelo koristne in potrebne, in sicer povsod?

Kaj je vendar vzrok, da so tukaj pri nas še tako redke take pobožne družbe, in da se tretji red ne čista bolj? Morebiti to, ker udje takih družb, zlasti tretjeredniki, ne postanemo kar mahoma sami svetniki? Pač pripoznam, da smo slabi, morda večkrat nepokorni, morda ne celo brez verskega napuha, kakeršne pregrehe se posebno nam tretjerednikom pripisujejo, ali brez tretjega reda bi bili pa najberž še slabši; tako nam tretji red še vendar le mnogo koristi. Gotovo pa bi tretji red še več dobrega sadu obrodil, ke bi se vodstvo bolj vredilo. Ali tukaj je zopet težava, ker je baje to sam napuh, da bi morali biti za tretji red posebj nauki. No, takih napuhov bi pač lahko še mnogo našteli tudi izven tretjega reda, ke bi to res napuh bil. Ali to samo na sebi gotovo ni napuh, ampak je prava potreba za duhovno življenje, sicer bi modri sv. oče Leon XIII. kaj takega ne bili odobrili v vodilu tretjega reda. Družba se mora v nekih opravilih ločiti od drugih; mora imeti sama svoja opravila, sicer pa družba ni. In zlasti ta posebna društvena opravila in pobožnosti rodijo ono toliko koristno sveto dušno veselje, ki nas odvrača od greha, nagiblje pa k čednostnemu in pobožnemu življenju.

Valentin Zavodnik,
tretjerednik.

Nekaj črtic sè slovenskega misijona na Nemškem.

(Dalje.)

P. S. Z.

Napredek, olika, kje sta doma? S temi besedami sem zadnjič končal popisovanje odločnega katoliškega življenja na Vestfaljskem. Mnogi imajo nas Slovence za neolikan narod. Toda, če primerjam samo to, kar sem doživel na tem misijonskem potovanju le na mejah naše domovine,

lahko terdim, da nas tujci, posebno sosedge, po krivici dolžijo neomikanosti in da bi mi po pravici mogli pogosto njim reči to, kar nam krivično očitajo. Zadostujeta naj le dva slučaja.

Ko sem se na večer 15. aprila peljal iz Gorice proti Nabrežini, sem našel v železniškem vozu čudno družbo. Pet okoli 18—20 let starih mladeničev je proslavljalo Garibaldija, največega nasprotnika cerkvi in Avstriji, v znani prepovedani pesmi; eden najbolj razposajen je pa mej posameznimi odstavki udarjal vmes s hripavim glasom: „povera Austria!“ (uboga Avstrija), „evviva socialismo!“ (živio socializem). Vedel sem, da sedim v družbi socijalnih demokratov italijanske narodnosti in radovedno čakal, kaj še pride na versto. Pot iz Gorice do Nabrežine je kratka, tam smo se imeli ločiti, zato nisem hotel voza preminjati. Ko so se naveličali prepevati in v neslanih dovtipih napadati Avstrijo, ki na lastnem sercu poterpežljivo goji posebnega sovražnika, prešli so na govorjenje, kakeršno bi moralo z erdečico oblitati največega nesramneža. „Nabrezina!“ zakliče sprevodnik; hvala Bogu! rešen sem bil neprijetne družbe, ki je presojala najvišje osebe, napadala cerkev in državo, delila dežele, stavila državam nove meje, pa kljub teh visokih pogovorov olike in napredka pri teh mladeničih najti nisem mogel.

Drugi dan sem imel sè svojima tovarišema na potu od Beljaka dalje neko drugo družbo treh gosposko oblečenih mož, katerih eden je ali tisti ali prejšnji dan videl derčati posebni vlak iz Prage v Ljubljano, pa mu sedaj ni šlo v glavo, kako more država Čehom dati tako privoljenje. Razburjen nad slovansko prederznostjo in vladino poterpežljivostjo odkrije svojo serčno žalost tovarišema in na to so udarjali vsi trije v nemščini po Slovenih in razodevali v pikrih besedah neopravičeno sovraštvo do soderžavljancev slavenske narodnosti. Tudi teh nisem imel za omikane.

Omikan še ni, kedor veliko govori, ali presoja osebe in stvari, do katerih ne sega njegova oblast; omika ne tiči pod vsako gosposko suknjo in ne visi na lepo poravnanih laseh; omika ni vedno zvesta tovarišica učenjakov in ne vselej gotova spremljevalka meščanov; znamenje olike še ni samo globoki poklon ali sladko govorjenje, še manj pa

zanemarjanje verskih dolžnosti in zaničevanje kerščanskega življenja.

Olika ima svoj sedež v sercu polnem kerščanske ljubezni; premagovanje samega sebe je vert, na katerem raste in cvete, ljubezen do Boga in do bližnjega je pa seme, iz katerega požene in sad rodi. Resnica ji je temelj, na katerem stoji, pravičnost plašč, ki jo krije. Brez prave kerščanske ljubezni je vsa olika in omika lep vodeni mehurček, ki se hitro razpoči in zgine.

Olikani in omikani ni da bi mogli biti edino le izobraženi stanovi, drugi pa ne. Ne! gotovo stopinjo olike more imeti in doseči tudi priprosti kmet in neučen delavec. Naj se tema slednjima ne odreka to, kar jima po pravici gre, pa bosta tudi ona olikana in omikana njihovemu stanu primerno.

Če je naš narod večinoma narod poljedelcev in delavcev, ne gre še sklepati, da je za višji napredek nesposoben. Vspel se je, kolikor je bilo mogoče vspeti se v njegovih razmerah. Da nismo z drugimi večimi narodi na isti stopinji napredka, da nimamo zadostnih slovenskih šol, toliko železnic, tako lepo urejenih rek in mnogo družega, kar drugi že davno uživajo, temu nismo krivi mi. Krivda zadene nje, ki mali, toda dober in pošten slovenski narod krivično zatirajo. Vender ne bodimo maloserčni. Krivica nima stanovitnosti. Kar še nimamo, moremo polagoma doseči zè vstrajno marljivostjo, če bomo delali v edinosti in slogi. Domače razpertije pa so vničile najmogočnejše narode in bodo prezgodaj pogubile tudi nas, ako se za časa ne zedinimo. „Sloga jači, nesloga tlači“ in potlači. Katoličane na Nemškem dela močne ravno edinost. Delajmo tudi mi v edinosti in bratovski ljubezni, pa nas nobena sila ne bo premagala. Druži naj nas pa ljubezen do sv. vere in naroda.

Katoličane na Nemškem je kulturui boj močne storil. Hoteli so jih streti, pa so jih ojačili, kakor kristijane v prvih časih, o katerih pravi Tertulijan: „Kri marternikov je seme kristijanov“. Čim bolj so protestantovska vlada in njeni priverženci katoličane preganjali in zatirali, tem bolj so se drug drugega oklepali. Ko so jim za nekaj let izgnali škofe in duhovnike, tedaj so jasno spoznali v njih prave in največe dobrotnike in sedaj se jih oklepajo ko hvaležni otroci

svojih očetov. Nekaj podobnega se godi tudi pri nas. Duhovnike in redovnike zaničuje hudobni svet; obrekuje jih in napada na najsrამotniše načine z besedo in peresom, očitno in skrivaj. V javnosti naj katoliški duhovnik molči po njihovih mislih; na pridižnici naj govori pa le tisto, kar jih ne bo vznemirjalo v njihovih hudobijah. Ako jim ne izpolni teh želja, potem pa tolčejo neusmiljeno po njem. Toda naj le vdarjajo, naj le vpijejo, boj bo okrepil tudi nas. Bodimo mi duhovniki in redovniki luč, ki sveti v temi, lep zgled dajamo povsod, poleg tega molimo in Bog bo z nami, pojmi se bodo ščistili in zjasnili tudi zapeljanim rojakom, kateri imajo le še nekaj dobre volje. Krivica in laž mora podleči, resnica pa zmago pridobiti.

Ako pa hvalim odločnost in značajnost katoličanov na Vestfaljskem, ne terdim s tem, da ni mej njimi prav nobene izjeme. Neketere bodo skorej gotovo, toda mej tamošnjimi domačini redke. Glavno izjemo delajo tujci, mej ketere moprištevati tudi Slovence. Izmej slednjih so mnogi prav dobri in v resnici še vedno verni Slovenci; nekaj je pa tudi slabih, posebno mej možmi in mladeniči, pa tudi neketere ženske ne žive dobro. Sploh se more opaziti, da so iz gotovih župnij boljši, iz družih malo bolj mlačni, iz neketerih, ki se tudi doma v pobožnosti ravno ne odlikujejo, pa zelo slabi in leni v izpolnjevanju verskih dolžnosti. Opraviti je bilo mej tem misijonom na dvojno stran: v cerkvi pridige in spovedovanje, po stanovanjih pa obiski. Ko sem bil zjutraj v cerkvi gotov, sem šel v nasebino po hišah k Slovincem. Dobro sem pozdravil ko rojak in prijatelj; ti so me vedno prijazno sprejeli in me tudi v marisičem podučili; slabe in lene sem šel pa buditi iz dušnega spanja. Nehvaležno delo! Da so se me ti slednji na lep način iznebili, so navadno hitro obljubili, da bodo še tisti večer ali vsaj drugo jutro opravili svojo dolžnost; neketeri pa še tega niso hoteli obljubiti. Pri teh je bila vsaka še tako lepa beseda zastonj. — Neka žena, ki je sama rekla, da že več let ni bila pri spovedi, me je mislila odpraviti z besedami: „Tukaj ni navada hoditi k spovedi“. „Pa je dolžnost“, ji odgovorim. „Gospod, sedaj nimam časa, moram varovati otroke, bom že enkrat šla k domačim gospodom“, glasil se je nadaljni izgovor. Šel sem k sosedi Slovenki in jo

naprosil, naj ona varuje drugo jutro njene otroke in stanovanje, kar je rada obljubila, ali žene kljub obljube, da bo vender le prišla drugo jutro v cerkev, ni bilo. Ostalo je le pri obljubi.

V krajih, kjer so bolnišnice, sem šel tudi tja obiskat svoje rojake. Prišel sem tudi k okoli 30 let staremu mladenci, ki je ležal na bolniški postelji. Pogovarjala sva se sperva o tem in onem iz domačije. Ko sem mu pa razodel namen obiska in ga začel pripravljati na spoved, hitro odgovori: „Gospod! sè spovedjo pa ne bo nič, o tem naj kar nehajo“, ter se oberne v steno. In res ni bilo nič.

Več naših ljudi je v veri opešalo, da ne marajo ne za cerkev, ne za sv. zakramente, ne za molitev. Najhujši so tisti, ki so sami na tujem brez žene ali brez starišev. Udajo se razuzdanosti in pijančevanju, ki človeka zaslepi in poživini prav po besedah sv. pisma: „In človek, ko je bil v v časti ni razumel; poživil se je in je neumni živini enak postal“.

(Dalje prih.)

Pomoč Matere božje Tersaške.

V hervaškem «Glasniku presvetoga Srca Isusova» sporoča neki hervaški orožnik, «stožerni narednik» v Ogu-linu na Hervaškem sledeče:

Naj bo že od prehlade ali od česa drugega, obolela mi je soproga tako nevarno, da je vsaki dan bolj vpadala. Zdravnik ji je predpisaval «birolin», zabranil ji kuhati, kisele jedi, sploh vse, kar se sušičnim zabranjuje. Na moje vprašanje izjavi, da boluje zadosti nevarno na pljučnih konceh, in kaker neobhodno potrebno priporoči premeno zraka v Primorju.

Ker sem ravno dobil mesec dni odpusta od svojih poglavarjev, in ker sva oba iz Karlobaga, zato se čim prej odpravimo na pot. Dne 4. junija 1901 krenemo po železnici proti Reki in odsedemo na Sušaku. Še pred odhodom sva obljubila obiskati preblazeno «Gospo Tersaško». Po skoro dveurnem odmoru krenemo še tisti dan okolo štirih popoldne sè Sušaka na Tersat. Razen mene, moje žene, moje

triletna hčerka in enoletnega sinčka, ki smo ga nesli, šel je z nami še en orožniški «stražmeštar» in en orožnik.

Hodeč navzgor po stopnjicah, smo vsaki čas postajali, ker moja žena ni mogla par korakov napraviti, da ne počije. Začeli smo se bati, da tako slaba in bolehnata ne bo mogla dospeti do cerkve. Ali željo je imela veliko; ta jo je oživljala. Slednjič se vendar le dovleče pred cerkev. Tam smo zopet odpočili na lepi ravnici. Potem stopimo v cerkev in gremo naravnost pred glavni altar. Žena poklekne; jaz vzamem manjše dete v naročje, večje pa ona za ročico. Jokajoč in glasno stokajoč počne ona po kolenih dersati okolo altarja Matere božje Tersaške. Malo da niso tudi mene zalile solze, ko sem jo tako gledal. Šli smo trikrat okolo altarja.

Žena vstane, ali popolnoma preobražena. Stopi k meni in mi šapne: «Juri, hvala preblaženi Gospej, jaz sem zdaj zdrava, ker ne čutim nobene belečine več!»

In ni se prevarila. Ona vzame hitro od mene malo dete v svoje naročje ter ga nosi, kaker da ni prav nič trudna. Potem ogledamo cerkev odidemo v zakristijo, da damo za eno sv. mašo zahvalnico, potem obdarujemo v cerkvi in pred njo. Vsi potolaženi zapustimo Mater božjo Tersaško. Koder hodimo, povsod je žena pred nami z detetom v naročju, smejoč se in od veselja skakljajoč kaker zdrava, da najzdravejša.

Vsi smo spoznali pomoč preblažene Gospe ter smo hitro odločili zahvaliti se v «Glasniku». Od tedaj moja žena ni več bolna. — Rekli so nam, da mi nismo prave slike Matere božje Tersaške niti videli, češ da je ona spredaj na altarju zakrita, da je ne bi zlobneži okrali. To je res, ali mi smo zato videli podobo Matere božje za altarjem in smo tu pomolili in blažena devica nas je milostivo uslišala. Zato se iz vsega serca zahvaljujemo čudodelni preblaženi Gospej Tersaški za veliko milost, katero je izkazala naši družini, in posebno drobnim otrokom. In res, kaj bi bilo iz njih, ako bi bili tako zgodaj postali sirote. Iz serca želimo od zdaj delati samo to, kar bi Materi božji vgajalo, ker to za njo največja zahvala, a za nas največja bi bilo sreča.

Preskerbel sem si od zdravnika pismo poterdilo nevarne bolezni in hitrega popolnega ozdravljenja svoje žene.

hoteč to poterdilo poslati uredništvu »Glasnika«. Ali na žalost, soproga je je z nekajimi otroci zgubila in ga nismo mogli nikaker najti, čeravno smo vse preiskali. Da ni šlo ravno za tako sveto stvar, bi se bil raztogotil. . . .

Ako je uredništvo potrebuje, tedaj je hočem dati še enkrat napraviti od zdravnika, ne sramujem se. Ali raje bi za te novce naročil nekoliko »Glasnikov« za mojo siromašno rodbino, kaker sem to do zdaj storil. —

Tako piše »stožerni narednik« uredništvu. Uredništvo pa mu je odgovorilo, da ne potrebuje zdravnikovega pričevala, ker ono popolnoma zaupa besedam poštenega orožnika. Verh tega piše nam preč. g. kanonik-župnik ogulinski v poterdilo sledeče: »O gospodu Č. znano mi je to, 1.) da je zelo pobožen človek; v njegovi hiši moli se vsaki dan skupno rožni venec; — 2.) njegova gospa je bila bolna, in splošno se je sodilo, da ima sušico; zdravnik ji je svetoval, da ide v Primorje, od koder se je vernila zdrava. —

Naj bo ta resnični dogodek, po besedah dopisnika tudi drugim v spodbudo zveličavnega premišljevanja, da bi se tudi oni po želji presrečne ozdravljene njegove soproge odločili častiti blaženo Mater Marijo do konca življenja.

P. — n — n.

Drobtinice.

P. H. R.

Kako se moramo zadržati pri obiskovanju bolnikov.

Ako hočemo, da bo to delo vsmiljenja koristno nam in bolnikom, moramo :

1. Pomisliti, da v bolni osebi terpi sam Kristus.
2. Govoriti ž njo o takih verskih resnicah, ketere so pravne jo spodbuditi in potolažiti.
3. Se jako varovati s premnogim in preglasnim govorjenjem bolniku nadležnost delati. Koliko se mu pomnoži terpljenje, ako ga ena ali celo več klepetajočih oseb obišče!
4. Obiskovanje naj ne bo predolgo, ker bolnika nadleguje.
5. Največ je pa v takih prilikah potrebno in koristno odkritoserčno sožalje, ter bolniku ponuditi postrežbo, naj bo v dušnih ali telesnih potrebah.

Nekoliko spodbudljivih izrekov.

1. Samo Bog ima pravico nad našim srcem, edino on ga more popolnoma zadovoljiti.
2. Ako hočemo Boga najti, ne iščimo sebe.
3. Gdor želi imeti Boga, ni treba, da ja učen: zato je zadosti imeti serce za ljubezen.
4. Vznemirjati se pomeni pozabiti, da Bog skerbi za nas.
5. Bog je oče miloserčnosti in vsake tolažbe; ali on kakšenkrat loči te lastnosti: tolažba izgine, ali miloserčnost zmirom ostane.
6. Vdanost v voljo božjo spoznava Boga ko ljubeznivega očeta tudi takrat, keder vidi v njem ojštega sodnika.
7. Kedor da Bogu vse brez izjeme, je prost vsake skerbi.
8. Do Boga moramo imeti serce otroško, do nas serce sodnikovo, do svojega bližnjega serce očetovsko.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine goriške: Terezija (Klara) Valentinčič iz Kanala, Matija (Anton) Devinar iz Zapotoka, Johana (Angela) Stanič iz Šempasa, Ivan (Štefan) Škrt iz Levpe, Katarina (Magdalena) Katenaro iz Breginja, Jera (Marjeta) Kavčič iz Ponikve, Janez Brisko iz Št. Andreža, Katarina (Franciška) Rijavec iz Ternova; biljanske: Štefan (Francišek) Sirk iz Gradnega.

Nadalje se priporočajo v molitev prečastiti kanonik Ivan Abram v svoji bolezní in visoki starosti; J. O. za najpotrebnišo milost; M. K. iz H. za zdravje v rokah, dve osebi v M. v dober namen; neka mati za zdravje, ako je božja volja; neka tretjerednica za stanovitnost v dobrem in spreobrnjenje neke popačene družine; neka tretjerednica za spreobrnjenje svojih troje otrok; neka že dolgo časa bolna žena za ozdravljenje; B. T. priporoča svoje otroke za stanovitnost v sveti veri; g. Fr. B. nekega na duhu bolnega tretjerednika za ozdravljenje; neki mladenič, da bi mogel premagovati hude skušnjave; F. H. za ljubo zdravje; A. R. za odvernjenje dušnih in telesnih sovražnikov; M. B. za odvernjenje dolgotrajnega glavobola; neka tretjerednica iz Gorice priporoča svoja dva dečka, da bi bila bolj poslušna; neka tretjerednica neke ljudi svojega kraja, da bi se poboljšali, dalje svojo mater in svojega spovednika in dva brata pa neke osebe, ki vedno v prepiru žive: neka tretjerednica se priporoča v varstvo sv. Ane in Marije Karmelske.

Zahvalo za vslišano molitev

M. L. tretjerednica za ozdravljenje neke domače živali in naznajajo mnogo drugih milosti; neka oseba iz Volarjev pri Tolminu, da je bila na priprošnjo sv. Antona vslišana v jako važni zadevi (dar se oberne po namenu in Bog poverni); neka oseba iz Sentruperta za božjo pomoč pri delu, ki ji je delalo velike skerbi in za ozdravljenje neke živali; neki stariši, da jim je po smerti dveh otrok na priporočanje k Materi Milosti bil srečno pri življenju ohranjen tretji in tudi četrti; neka tretjerednica iz Gorice za ozdravljenje svoje hčere; Andrej Lavrič, kaplan v Hrenovical, se zahvaljuje sv. Antonu Pad. za pomoč v neki pravni zadevi; M. B. z Notranjskega, da je neko bolezen srečno prestala in da je njen sin srečno zveršil neko skušnjo in neki drugi mladenič bil rešen neke pravde (za dar v dober namen Bog poverni!); Karolina Pukhart na Vranskem, da je od 8 letnega bolehanja za hudo merzlico po priprošnji sv. Ane, sv. Jožefa in sv. Antona popolnoma ozdravela; neka dopisnica, da je v denarni zadevi pomoč dobila po sv. Antonu in tudi v drugih stiskah, zlasti v hudi bolezni bila vslišana, ko se je priporočala Mariji, sv. Jožefu sv. Antonu in sv. Janezu Berhmansu; neka tretjerednica, da je bila oproščena nevarne bolezni v gerlu, ko se je priporočala Materi Božji in sv. Antonu Padovanskemu.

Gerkev Matere Milosti v Mariboru.

Naša dolžnost nas veže, da spet nekaj omenimo o naši Marijini cerkvi v Mariboru. Naj nam ne zamerijo naši dobrotniki, da še dosedaj nismo zamogli naročiti novega oltarja za čudodelno podobo Matere Milosti. — Dasi tudi veliko družnikov in dobrotnikov stanovitnih ostaja in zvesto svoje milodare pošilja — vendar jih je tudi veliko, ki so s svojimi prispevki popolnoma izostali. To je poglavitni vzrok, da v kinčanju cerkve tako po malem napredujemo. Sicer pa naj le potrpijo z nami naši dobrotniki — vse bomo srečno dokončali, ker potrpežljivost in molitev vse dosežete. Nove družnike še vedno radi sprejemamo. Duhovne dobrote te družbe so itak znane. Ta družba stoji namreč v posebnem varstvu sv. starišev preblazene Device Marije, sv. Joahima in sv. Ane. Razen 15 sv. maš, ki se vsaki mesec in vsako leto služijo (gl. Pravila § 5. b), berete se še vsaki dan dve sv. maši in sicer ena za vse žive in druga za vse rajne družnike in dobrotnike — tedaj vsaki mesec 60 in vsako leto 745 sv. maš!

Franciščanski samostan v Mariboru 15. oktobra 1902.

P. Filip Benicij Pere
gvardijan.

P. Kalist Heric
župni upravitelj
in predsednik Marijine družbe.

Kratki odpisi.

K. L. v K. — Za petletnega dečka je po naši misli pač najbolje doma pri dobrih stariših. V samostane takih, koliker je nam znano, nikjer ne sprejemljejo.

F. K v T. — Lepa hvala za prijazno pismo in blagovoljni svet, ki se nam je sicer že davno tudi od druge strani dajal. Vender se nismo mogli odločiti zanj iz vzrokov, ki se ne dajo ob kratkem pojasniti. Hiše, kaker ste jo zidali pri vas, bi bile tudi drugod po večih krajih potrebne. Pomanjkanje primernih prostorov gotovo zadržuje rast in razcvetanje III. reda.

po sedanji metodi pa se bere in celo že govori in pridiga: „vez-dignite vs nebesa ke Bogu sakesana serca“ za „vzdignite v ne-besa“ itd. Kajpada! v stari cerkveni slovenščini se je res blizu tako govorilo; ali zdaj se na vsem božjem slavenskem svetu nikjer, razen po naših šolah, ne govori več tako. In vzrok temu spakovanju je napak razumljena „glaskujoča“ metoda. Prej se je „poštubiralo“ bé-a: ba, zdaj se „poštubira“: be-a: ba; prej so se dejala čerkam stara blagoglasna imena: bé, cé, dé, há, ká, vé, zdaj se jim dajejo nova, monstra cacophoniae: be, ce, de, ha, ka, ve, vs itd. Tudi to so namreč imena čerk, ne njih čisti glasovi. Neketerih glas se sam za se tudi ne more izreči, namreč: b, p, d, t, g, k. Pri vseh drugih pa je to lahko. Zato je šolsko izre-kovanje: re, mu, nu, fu, sv, hv itd., namestu čistih, po potrebi nekoliko potegnjenih glasov: r, m, n, f, s, h itd., napačno. In prav kaker naštetih, tako se da sam za se izgovoriti, taj. brez pomoči polglasnika, tudi navadni (ustnično-zobni) v; loči ga od f le tisto zvenenje, ki loči tudi z od s, ž od š, b od p itd. Nikaker nam torej mi treba niti za prvo učenje branja zloga v v namestu čistega, samega v.

Ali na koncu besed in v začetku zlogov pred soglasniki (razen r) vender le dela izreka ustnično-zobnega v neko težavo, in zato ga naše ljudstvo razen nekih krajev na severnih mejah, v tistih primerih ne govori, temuč namestu njega dvoustnični w, ali, kar je blizu isto, soglasni u. Prav tako govori tudi mnogo milijonov drugih Slovenov, zlasti vsi Malorusi. Po pravici torej sme in mora veljati ta glas tudi v naši knjižni izreki in v šolskem poučevanju. Ali seveda gospodje pedanti vidijo v knjigah le en v, in ker ima ta čerka pred samoglasniki ustnično-zobni glas, mislijo, da mora imeti prav ta glas tudi povsod drugod. In ker se ta glas pred soglasniki ne da lahko izgovarjati, pred p, t, k, s, š, h pa celo ne, si pomagajo se zlogom v v in mislijo, da je to čista in knjižna izreka. Pa je le „poštubiranje“!

Prav se bere v, kaker se prav govori. Na Kranjskem zna od doma vsak otrok dvoustnični w prav izgovoriti; naj mu le šola ne kvari izreke! Pa tudi na štajerskih mejah otroci menda vedo, da mačka m j a v k a in če znajo - v k a - izgovoriti v tej be-sedi, bodo brez težave izgovorili to tudi v besedi v k a z u j e.

In tako tudi v drugih takih besedah, sploh pred vsemi raz-nimi soglasniki; kedor zna izgovoriti: Egen, bo znal tudi: vge-niti, kedor zna: Avstrija, Avstralija, bo znal tudi: vstrie, v strahu.

Pa zdaj je vprašanje: Ali je pa to slovansko? — No, slovansko, slovansko — pa še kako! Mi ne vemo za noben neslovanski jezik, kjer bi se govoril w v začetku besed pred vsemi soglasniki, kaker se govori pri nas in kaker ga go-vore milijoni drugih ljudi, ki so tudi pravi Sloveni, kaker mi.

Sicer v stari slovenščini tega še ni bilo; ta je imela v le pred samoglasniki in pred p in a. Kjer imamo mi zdaj w pred drugimi soglasniki, tam je imela stara slovenščina b, ali b; in v nekih primerih je sled staroslovenskih polglasnikov za b tudi v sedanjih slavenskih jezikih še ohranjen: V ruščini imamo za b: e ali é, za b: o (вѣсъ: věsě, овѣсъ: ověsě, двѣрь: dvěry; вѣ: во, вѣз-: voz- вѣтъ: vōtě, вѣшь: vōšě); v hervaščini a za b in

za **ъ**, vender daje **въ** le izjemoma **va**, navadno stoji za ta zlog sam **u**: **u**, **ûnj**, **uz-**, **uš**, vender tudi: **vâš**, vedno pa: **van**.

Da se je spremenil zlog **въ** v samoglasnik **u**, to je lahko razumljivo, prav kaker tudi, da se je že v stari slovenščini **jъ**, poznejše **jь**, spremenilo v **i**: **иго**, **jugum**. Mogoče, da je tudi že **stsl. uzda** iz **възда**. Ni se pa lahko mogel tako spremeniti zlog **въ**; le v besedi **jučera** ima hervaşčina **ju** za **въ**, sicer se ohrani **v**, **ъ** pa ali v **a** spremeni ali izpade: **sav**, **sva**, **svanut**i, **cvatit**i, **cavtit**i, **ovsa**, **ovsa** itd. Vprašanje bi bilo zdaj, ali je v hervaşčini kaker **ъ** tako tudi **ъ** za **в** kedaj izpadel, ali pa se je bil zlog **въ** že spremenil v sam **u**, preden je prišel čas izpadanja? Poslednje bi bilo mogoče v štokavščini; za čakavščino velja prvo, prim.: „vpal va t grih, vzeše, v knjigah, va velikih“ itd. Ako je nekada tudi štokavščina stala na tem stališču, potem moramo reči, da je sedanj **u-**, **uz-** razširjen iz **v-**, **vz-**, kaker sem sodil v VIII. teč. 11. zv.

Nikaker pa nisem terdil na tistem mestu in sploh nigdar in nikjer, da bi se bil naš **u** v primerih kaker **ugnati**, **užgati** (štaj. **vujgnati**, **vujžgati**) raztegnil iz **v** po odpadu polglasnika, kaker mi to pripisuje dr. Ilešič v „Archiv f. sl. Ph.“, XXI. 203. Le v besedi **duri** je **u** gotovo iz **v**, ali ne iz konsonanta, temuč iz sonanta **v**, torej ne preprosto „nach Abfall des Halbvocals“; le na ta način si moremo namreč razlagati vstrično obliko **davri**. Prav tako je nastala tudi v hervaşčini oblika **cavtit**i iz ***цвѣтѣти** po posredovanju oblike ***цвѣтѣти** sê sonantnim **в**.

V naši slovenščini nam **a** nadomešča **ъ** za **в** samo v zvezi **wánj** (hrv. **ûnj**). Ker se govori tu dvoustniški **w**, mogoče, da je to iz „**vvanj**“ s podvojenim predlogom; prim. goriško: „sâ ž njim“; ali mogoče tudi, da je **wánj** in **ûnj** po analogiji zvez **nánj**, **zánj**. Na vsak način se mi zde celo nove analogijske tvorbe: **wáme**, **wáte**, **wáse** za stare in še zdaj navadnije: **wmé**, **wté**, **wsé**. — Ni torej mogoče za gotovo terdit, da bi se bil za **в** pri nas **ъ** kedaj ohranil ali ko **á**, ali ko polglasnik. Oblika **ven** je kar gotovo napačna pisava za **vun** (ali **un**, **v** ali prav za prav **w**, je le fonetiški predstavek, ki ga je imel po staro pri nas vsaki začetni **u**); da je tu le **u** opravičen, dokazuje oblika **zunaj** t. j. iz **wunaj**. Ne da se potemtakem tajiti, da je pri nas začetni **u** navadno skrajšuje v dvoustniški **w**, ki ga pišemo z **v**. Očitno je torej, da je Metelkovo razločevanje mej predlogoma **u** (stsl. **oy**) in **v** (**въ**) davno onemogočeno. Obžalovati moramo, da se mu naši merodajni jezikoslovci niso mogli odpovedati.

(Dalje prih.)

Na znanje!

Po nesrečnem naključju so našemu opravištvu v zgubo prišli nekateri odrezki nakaznic z imeni dotičnih uaročnikov. Naročniki, ki torej naročenega „Cvetja“ niso prejeli, naj blagovolijo to naznaniti na odpertem poštne prostem listku, ki naj ima spred besedi „časniška reklamacija“. —

Č. duhovniki tretjeredniki, ki bi želeli naš direktorij za 1903, naj blagovoljno naznanijo to v bližujem samostanu do konca tega mesca.
